

Årsberetning 2017

Årsberetning 2017
Årsberetning 2017

Mere for flere

2017 var et vigtigt og godt år for Dansk Blindesamfund. Selvom vores forening er mere end 100 år gammel, har vi masser af mod på forandring og sult efter nye resultater. I 2017 hentede vi betydelige politiske sejre, ikke mindst udvidelsen af den individuelle handicapkørsel til også at omfatte blinde og stærkt svagsynede borgere. Det er et markant fremskridt, som vi har kæmpet for i flere årtier.

I 2017 tog vi også flere vigtige skridt i foreningens udvikling. Vi besluttede at åbne Dansk Blindesamfund med et nyt tilbud om aktivitetsmedlemskab for svagsynede mennesker, der ikke opfylder foreningens synskriterie for medlemskab, men gerne vil deltage i fællesskabet og de mange aktiviteter, vi tilbyder. I samme ånd etablerede vi ligeledes i 2017 en ny synsalliance sammen med en række diagnoseforeninger på synsområdet. Denne alliance skal styrke synsområdet på tværs af aktører og sætte blandt andet forebyggelse af blindhed og øjensygdomme endnu tydeligere på den politiske dagsorden.

I 2017 begyndte vi desuden en ambitiøs rejse mod at levere flere rehabiliterende ydelser for mennesker med synshandicap. Der er simpelthen behov for, at en stærk faglig kapacitet som Dansk Blindesamfund er en endnu mere aktiv spiller, når det gælder konkret hjælp og støtte til blinde og svagsynede i alle aldre. Uanset om det handler om at få flere i uddannelse og job. Om at styrke fysisk og psykisk sundhed. Eller om at skabe netværk og forebygge ensomhed.

Dansk Blindesamfund skal med andre ord gøre endnu mere for endnu flere.

Thorkild Olesen, landsformand

Fra vores egen verden

Ny direktør

Rasmus Grue Christensen kommer fra en stilling som projektdirektør på Mandag Morgen. Tidligere har han blandt andet været sekretariatschef for Radikale Venstre, sekretariatschef i Ungdommens Røde Kors og diplomat i Udenrigsministeriet. Om sine nye udfordringer og visionen for Dansk Blindesamfund siger han:

” Det er et stort privilegium at blive en del af en organisation, der bygger på et solidt fundament, men også har mod på forandring og udvikling. For mig er 'sagen' det afgørende: At flere mennesker med synshandicap bliver en del af fællesskabet – og at færre mennesker mister synet. Og her skal Dansk Blindesamfund spille en endnu større rolle fremover. I kampen for lige muligheder i samfundet. I den konkrete rådgivning og rehabilitering af blinde og svagsynede. Og i forebyggelsen af synshandicap.”

Fakta om Dansk Blindesamfund

Dansk Blindesamfund er en landsforening af blinde og svagsynede. Sammen udfordrer vi blindhed. Vi støtter og hjælper mennesker med synshandicap. Vi kæmper for at skabe lige muligheder i samfundet. Og vi bidrager til at forebygge synshandicap.

Vi udgør et landsdækkende fællesskab, hvor vi inspirerer og støtter hinanden. Vi deler viden om vores hverdag og erfaringer med at leve et aktivt og selvstændigt liv.

Dansk Blindesamfund har 20 kredse rundt om i Danmark og formændene for de lokale kredse samt formændene for fem interessepolitiske udvalg udgør tilsammen hovedbestyrelsen, der lægger de overordnede rammer for Dansk Blindesamfunds virksomhed. Et forretningsudvalg på tre personer omsætter på daglig basis hovedbestyrelsens beslutninger til praksis sammen med direktøren og hovedkontoret.

Lokalt er der rig mulighed for at få styrket sit netværk, da kredsene tilbyder medlemmerne en bred vifte af sociale og kulturelle aktiviteter, herunder klub-aftenener med socialt samvær, foredrag, udflugter, rejseaktiviteter og meget mere.

Om vores medlemmer

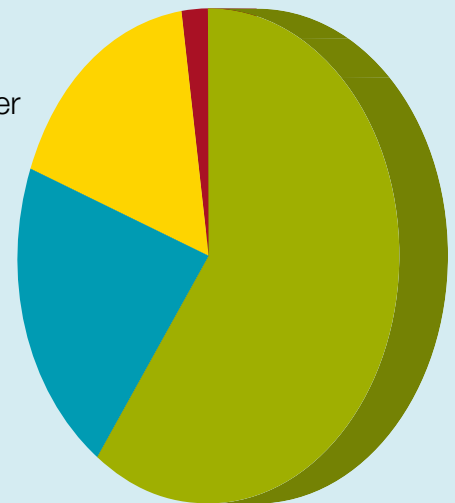
- Dansk Blindesamfund har ca. 8.000 medlemmer i alderen fra 2 år til 105 år.
- Langt fra alle vores medlemmer er født blinde eller svagsynede – faktisk har de fleste fået en alvorlig synsnedsættelse i en sen alder.
- Vores medlemmer har forskellige forudsætninger, men er fælles om at have et alvorligt synshandicap og en synsrest på højst 10 %.
- Kun omkring 20 % af vores medlemmer i den erhvervsaktive alder er i ordinær beskæftigelse eller flexjob, mens de resterende 80 % lever af en eller anden form for overførselsindkomst.

Vi vil gerne gøre mere for flere og derfor besluttede hovedbestyrelsen i 2017, at svagsynede med en synsrest på 33 % eller derunder kan blive aktivitetsmedlemmer. Som aktivitetsmedlem har man blandt andet mulighed for at deltage i kurser og sociale aktiviteter i kredsene og på Fuglsangcentret.

Sådan forvalter vi vores midler

Dansk Blindesamfund er en privat forening, som modtager få økonomiske midler fra det offentlige. Vi er derfor afhængige af bidrag og gaver fra den danske befolkning.

- Kurser, rådgivning og andre medlemstilbud 60 %
- Interessepolitik og kommunikation 21 %
- Administration, it og punktskriftsproduktion 17 %
- International udvikling og samarbejde 2 %

Toke Bek, overlæge, professor, dr.med., Aarhus Universitets-hospital stod for overrækkel-sen sammen med grevinde Alexandra af Frederiksborg.

1.500.000 kr. til dansk øjenforskning

Grevinde Alexandra uddelte den 22. maj 2017 på vegne af Dansk Blinde-samfund og Øjenfonden 1.500.000 kroner til fem markante øjenforskere, som forsøger at finde årsagerne til udvikling af kræft i øjnene og en varig behandling af den alvorlige øjensygdom AMD. Uddelingen fandt sted på Experimentarium, hvor nysgerrighed er i højsædet. Det er samme nysgerrig-hed og ønske om at forstå øjets forunderlige natur, der fører til dansk øjen-forskning i verdensklasse. Og det er derfor danske øjenforskere er førende inden for blandt andet stamcellebehandling af visse øjensygdomme.

” Øjenfonden har i mere end 30 år bidraget til, at vi i Danmark er helt i front, når det gælder forskning i øjensygdomme. Kræft i øjet og AMD er begge alvorlige øjensygdomme, som hvert år fratager en lang række danskere synet, og med Øjenfondsuddelingen er vi med til at sikre, at rigtig mange mennesker fremover undgår et liv med synshandicap”

Thorkild Olesen, formand for Øjenfonden.

Fra 2018 udkommer Øjeblikket fire gange om året.

Synet er en folkesag

Fra kompliceret forskning i øjensygdomme til kurser for nyblinde, der skal lære alting forfra igen med et synshandicap. De indsamlede midler i Dansk Blindesamfund gør nytte på meget forskellige områder, men fælles for dem er, at de bringer både mennesker og viden videre. Sammen med vores 80.000 bidragsydere bliver vi hvert år klogere på synsområdet og hvert år hjælper vi mennesker, der har mistet ikke bare synet – men måske også en stor del af deres identitet – til at genfinde glæden og livet gennem kurser og fællesskab med andre synshandicappede. De mange bidragsydere og deres stærke engagement vidner om, at synssagen er en folkesag – noget vi alle kan forholde os til. Flere bidragsydere er svagsynede, mens andre har oplevet øjensygdom eller synshandicap i deres omgivelser. De fleste har på et eller andet tidspunkt tænkt over, hvordan det er at miste dele af eller hele synet og finder både glæde og tryghed i at donere til Dansk Blindesamfunds arbejde og være vores ven i hverdagen.

Indblik i Øjeblikket

Flere gange om året udgiver vi Øjeblikket, som er Dansk Blindesamfunds magasin til bidragsyderne og andre. Her kan de få indblik i livet som blind eller stærkt svagsynet. Gode reportager fra begivenheder,

møder med førerhunde og deres brugere eller tips til en borddækning, der gør det nemmere for svagsynede at navigere til kontraster i køkkenet eller spillekort i jumbostørrelse. Med andre ord – det er her, man ser livet med et synshandicap direkte i øjnene.

Den mobile øjenklinik

I perioden fra 2014 til 2017 gennemførte Dansk Blindesamfund – i samarbejde med Kennedycentrets øjenklinik og en optometrist – et pilotforsøg, hvor udvalgte plejehjem i samtlige landets regioner blev besøgt. Formålet var at få indhentet viden om beboernes synsstatus, da vi havde en formodning om, at mange ældre har alvorlige synsproblemer uden at de selv – eller deres omgivelser – er klar over det.

I løbet af forsøgsperioden fik et repræsentativt udsnit af beboerne undersøgt deres øjne og det viste sig, at ca. hver tredje havde en uafhjulpet synsnedsettelse. Det giver os anledning til at overveje om kommunerne ikke kan få indbygget diagnostisering af beboerne allerede i forbindelse med visitationen? Vi stiller gerne vores knowhow til rådighed!

Pilotforsøget blev støttet af Fondation Juchum, H. Rasmussens Legat og Dag Lenards Fond og resultaterne blev bragt i en artikel i tidsskriftet Danish Medical Journal i februar 2017.

Vi udvikler Fremtidens Lydavis

Knap 4.500 – hovedsageligt blinde og svagsynede – borgere abonnerer i dag på en lokal lydavis. Det er deres livline til viden om lokale aktiviteter, arrangementer og debat. Ændringer i postloven i sommeren 2016 har dog haft den konsekvens, at lydavisen nogle steder i landet kan være op til 14 dage undervejs. Det går ud over aktualiteten og relevansen af lydavisens indhold. Vi har derfor været nødt til at kaste blikket i andre retninger. I samarbejde med konsulentfirma-

et Social Digital og en testgruppe af ældre medlemmer med og uden digitale kompetencer, har vi brugt 2017 på at udvikle anbefalinger og teste løsninger. Vi håber på, at vi i løbet af 2018 vil kunne præsentere en prototype, hvor tilgængelighed, brugervenlighed og pris går op i en højere enhed.

350 gratis kurser for vognmandsbranchen

Hvert år gennemfører to medarbejdere mere end 350 kurser for taxi- og buschauffører samt andre medarbejdere i den brede vognmandsbranche. På kurserne underviser medarbejderne, der begge selv har et alvorligt syns-handicap, i blandt andet ledsageteknik og giver en masse viden fra sig om hvordan, chaufføren helt praktisk håndterer, at passageren er blind eller stærkt svagsynet.

Bitten Backs har de seneste ti år varetaget opgaven sammen med Jeanet Else Høst og de to driftige damer bygger hver dag bro til en branche, der har behov for viden og ofte er spørgelystne.

” Nogle grupper stiller mange spørgsmål om at ledsage på den bedst mulige måde og spørger hvordan, vi helst vil have det. Det er ikke altid let at svare på, for vi er ikke alle sammen ens bare fordi, vi ikke kan se. Andre vil hellere vide, hvordan det er at være blind og hvordan jeg klarer forskellige ting i hverdagen”, forklarer Bitten, der altid har sin førerhund Smiley med på kursus.

Mange af spørgsmålene drejer sig også om førerhunden og hvordan chaufførerne bedst håndterer den i transportsituationen. Faktisk var det netop taxibranchens modstand mod at køre med førerhunde, som for ti år siden fik Bitten og Jeanet til at opfinde kurserne, der siden har spredt sig til hele vognmandsbranchen.

På kurset får deltagerne selv bind for øjnene og skal så parvis skiftes til at ledsage hinanden for at øve teknikken, men også for bedre at kunne sætte sig ind i den synshandicappedes situation. De to medarbejdere bryder samtidig fordomme ned og imødegår den akavede tilgang, der kan være, når man møder et menneske med et handicap, som man ikke helt kan forstå eller er lidt berøringsangst omkring.

” Jeg siger til dem, at de gerne må sige, hvad vi kører forbi. Og sig bare se. Selv om jeg er blind, har jeg jo fantasi”, forklarer Bitten.

Efter hvert kursus evaluerer kursisterne indholdet og der er altid topkarakterer for indsatsen og stor glæde blandt chaufførerne, der føler sig på mere sikker grund, når de efterfølgende har en passager med synshandicap.

Det er ofte en ensom proces at miste synet

Det er ikke kun synet, man mister, når øjnene bliver svagere eller svigter helt. Man taber også en stor del af sin identitet. Hverdagen bliver vanskelig og man kan måske ikke længere læse avisen, passe haven eller være det menneske, man var engang. Det ved rådgiverne på Synslinjen, der er Dansk Blindesamfund telefoniske rådgivningslinje, hvor mennesker, der oplever synstab i både større og mindre grad, kan tale med mennesker, der selv har oplevet et synstab.

Synslinjen fejrede sit første år som rådgivningslinje i december 2017. Det var 50-årige Michael Lind, der fik idéen til Synslinjen og sammen med seks andre synshandicappede udgør teamet af rådgivere.

” Jeg sad på øjenafdelingen en dag og så faldt jeg i snak med en elektriker, der havde mistet 60 procent af sit syn. Nu var han bange for at miste jobbet, fordi han ikke kunne kende forskel på farverne på ledningerne. Jeg sad selv i en situation, hvor jeg var bange for at miste mit eget job. Efter adskillige nethindeløsninger mistede jeg mit syn i 2014. Det sendte mig ud i bekymringer om job, økonomi, familie, ja helt til hvordan, jeg kom til at gå igen uden at kunne se. Man sidder bare bombet helt tilbage og skal lære alting igen. Man er selv i chok, familien er i chok og så er det altså rart at tale med mennesker, der engang har stået samme sted og kan sige noget fornuftigt og brugbart i situationen og som ikke er følelsesmæssigt berørt. Det er Synslinjens store fordel. Vi har været der selv og vi ved præcis, hvordan det føles”, siger Michael.

Michael Lind mistede synet for ti år siden og har lært livet forfra. Den viden bruger han i dag som rådgiver på Synslinjen. ►

Fakta om Synslinjen

- Synslinjen er etableret i samarbejde med Dansk Blindesamfund Østjylland og Øjenafdelingen på Aarhus Universitetshospital og finansieret af fondsmidler i projektperioden på to år. Herefter vil ordningen efter planen blive gjort permanent og drevet af Dansk Blindesamfund.
- Synslinjen er en gratis telefonrådgivning, der giver støtte og vejledning til mennesker, der får en alvorlig synsnedsættelse eller er bange for at miste synet. Også pårørende og fagpersoner kan få rådgivning på Synslinjen.
- Synslinjen har åbent mandag 9-13, onsdag 13-17 og torsdag 17-21 på telefon 45 80 00 10
- Synslinjens rådgivere besøger øjenafdelingen på Aarhus Universitetshospital to gange om måneden, hvor de er i venteområderne og tilbyder en snak eller gode råd til patienterne.

Synslinjen er udviklet med støtte fra Jascha Fonden, Provinsiallogen, Den Danske Frimurerorden og Søren og Helene Hempels Legat.

Aktivt seniorliv på Solgavehjemmene

Solgaven er et specialplejehjem til ældre med synshandicap. Omkring 226 ældre bor på hjemmene, der også har daggæster, der benytter tilbuddene. Der findes fem Solgavehjem i Danmark – to i Valby i København, et i Farum, i Næstved og i Vejle. Hjemmene tilbyder en række aktiviteter som både tilgodeser og udfordrer synshandicap. Det er de ældres hjemkommune, der står for visitation til Solgavehjemmene, hvor alle med en synsrest på 6/60 kan bo eller komme som daggæst.

◀ *Mennesker med synshandicap spænder meget og yoga lindrer smerterne.*

▶ *Der er kyndig instruktion, når en frivillig underviser i yoga besøger Solgaven i Farum hver tirsdag.*

Frihed gennem yoga på Solgaven i Farum

For 96-årige Gudrun Heide er yoga blevet et frirum, hvor hun spænder af og giver los – som synshandicappet er der brug for ekstra afspænding og det får deltagerne hver tirsdag på Solgaven i Farum.

”Jeg kan godt lide at komme her hver gang og spænde af og bare give los. Jeg elsker at synge med eller chante, som det vist hedder. Det giver mig sådan en ro. Jeg har sat mig for, at jeg ikke holder pauser i yogaen. Det gør frygteligt ondt, men når jeg er færdig, føler jeg en utrolig frihed og lettelse i kroppen. Det er så dejligt”, forklarer Gudrun, der fik ideen til yogaholdet.

”Jeg har ikke dyrket yoga før, men jeg er 96 år og ville gerne vide, hvad det var. Skulle jeg nå at prøve det, var det nu, jeg skulle i gang”, siger Gudrun, der også cykler seks kilometer på kondicyklen hver dag efter morgen-gymnastikken.

”Man skal holde sig i gang og heldigvis er der mange muligheder her på Solgaven. Det er så dejligt, at vi kan alle de ting” siger Gudrun.

Medlemsaktiviteter

Konsulenterne i tæt dialog med øjenlægerne

Dansk Blindesamfunds konsulentordning er et landsdækkende, gratis tilbud til alle blinde og svagsynede borgere bosat i Danmark og på Færøerne. I 2017 har konsulentordningen arbejdet målrettet på at intensivere samarbejdet med de privatpraktiserende øjenlæger og sygehusenes øjenafdelinger. Formålet har været at orientere om vores tilbud og sikre, at alle borgere, der bliver ramt af et synstab, får den fornødne støtte og vejledning til at genoptage dagligdagens sysler. Knap 150 øjenlægeklinikker har i årets løb haft besøg af en af vores konsulenter.

-
- I 2017 aflagde konsulenterne ca. 4.000 besøg hos borgere med et nedsat syn, heraf cirka 1.100 besøg hos borgere, der for ganske nylig er blevet stærkt svagsynede eller helt blinde.
 - De ca. 45 lokale konsulenter har selv et synshandicap og fungerer dermed også som rollemodeller.
 - Konsulentordningen ledes af fire regionskonsulenter, der alle er erfarne socialrådgivere.
 - Konsulentordningen drives af Dansk Blindesamfund med støtte fra Finansloven.
-

◀ Aktiviteterne på Vinterhøjskolen giver et dejligt afbræk i hverdagen.

▶ Det ny musiklokale dannede rammen om både samspil og samvær.

Vinterhøjskole

Inspirerende foredrag, sjove hobbykurser, motion og masser af socialt samvær – alt sammen i trygge rammer, hvor der er taget mest muligt højde for et synshandicap. Det er ikke uden grund, at Vinterhøjskolen på Fuglsangcenteret er blevet et kærkomment afbræk i hverdagen. I år talte arrangementet 66 deltagere og fire ledsagere, der under temaet "Folkevandringer" kom på en spændende foredragsrejse med både historie og klima som omdrejningspunkter.

” Vores medlemmer, der kommer her på Fuglsangcenteret, er folk, der har fået en mukkert i hovedet og så har måttet tage den derfra. Det tager jeg hatten af for. Mange blomstrer op, når de er hos os”.

Jesper Fraenkel, undervisningsleder i Dansk Blindesamfund

Vinterhøjskolen er folkeoplysning og Dansk Blindesamfund uddeler legater til de medlemmer, der ikke selv har råd til et ophold. Dem er der desværre en del af.

Lokale nyblindekurser

I 2017 afsluttede vi – med støtte fra Socialstyrelsen – et toårigt forsøg med lokalt forankrede og tilpassede udgaver af det nyblindekursus, som vi gennem en årrække har tilbudt på Fuglsangcentret, der er vores ferie- og kursuscenter i Fredericia. Vi er nemlig blevet opmærksomme på, at der en målgruppe, vi ikke har været i stand til at række ud til, da de på grund af andre aldersrelaterede funktionsnedsættelser ikke har haft mulighed for – eller følt sig trygge ved – at rejse til Fuglsangcentret.

Siden 2015 har vi derfor gennemført ti forløb rundt om i landet med deltagelse af ca. 100 kursister, heraf 20 pårørende. Den afsluttende evaluering (gennemført af DECIDE) konkluderer, at der har været tale om et yderst relevant tilbud til en gruppe borgere, som i dag ikke i tilstrækkelig grad modtager hjælp til at håndtere de negative psykosociale aspekter ved deres synshandicap. Den meget positive evaluering gør, at vi i 2018 vil arbejde på at få tilbuddet forankret i vores arbejde.

Jeg har været jublende glad for kurset. Det har været fantastisk at møde andre kursister og blive præsenteret for en masse hjælpemidler.”

Citat fra 92-årig kursist.

Fakta om kursusafdelingens aktiviteter

Knap 1.000 kursister deltog i et af mere end 100 kurser, hvor undervisningen er særligt tilrettelagt for blinde og svagsynede. Spændvidden og mangfoldigheden er stor, idet der tilbydes kurser i alt fra hækling og kurveflet til udvikling af basale eller avancerede it-færdigheder. I 2017 blev det takket være støtte fra Ingrid og Johan Hansen's Mindefond gjort muligt for os at udvikle og afholde kurser i musikalsk samspil.

Bare syv uger
gamle testes
hvalpene
første
gang

Danmarks bedste førerhunde

Dansk Blindesamfund blev i 2017 for første gang selvforsynende på førerhundeområdet og alle udplacerede hunde kommer nu fra nært tilknyttede opdrættere og egne foderværtsfamilier. Det betyder en gennemgående kvalitetssikring hele vejen rundt om hunden, og at det ikke længere er nødvendigt at købe førerhunde udefra for at imødekomme efterspørgslen. Gennem de seneste ti år har førerhundekonsulent Carsten Druerkær udviklet et koncept for foderværtsfamilierne, der får hvalpene i træning allerede, når de er otte uger gamle. Her begynder optræningen frem mod udplaceringen af hunden. Også oplæringen af hunden foregår gennem et særligt udviklet koncept, der er helt unikt for Dansk Blindesamfund.

” Når hundene kommer i lære så tidligt, skaber det et langt bedre fundament, for jo tidligere de oplever tingene, jo bedre sidder de fast og jo mindre bange er de for eksempelvis bus og tog”

Carsten Druerkær, leder af førerhundeeordningen.

Udviklingen af konceptet omkring foderværtsfamilier og det tætte arbejde med erfarne opdrættere giver samlet set det bedst egnede hjælpemiddel i form af en velfungerende førerhund til blinde og stærkt svagsynede mennesker.

De dygtige hunde og konceptet omkring dem har yderligere medført stor respekt og et godt omdømme for Dansk Blindesamfund i hundeverdenen, hvor opdrættere selv ringer, når de har et nyt kuld hvalpe. Det giver Dansk Blindesamfund mulighed for at vælge blandt de allerbedste og dermed sikre den højst mulige kvalitet.

Det gode omdømme har også bredt sig til miljøet omkring foderværterne, hvor der i øjeblikket er op mod et halvt års ventetid på at få en hvalp i lære og bidrage til at udvikle den til en af Danmarks bedste førerhunde.

Onsdag den 26. april 2017 markerede Dansk Blindesamfunds førerhundbrugere den internationale førerhundedag. Cirka 1.250 skoleelever på 19 skoler fik mulighed for at hilse på en førerhund og blive klogere på, hvor vigtig en førerhund er for en blind person.

Interessepolitik i praksis

Nye regler gav glæde på valgdagen

For første gang i otte år kunne blinde og stærkt svagsynede selv bestemme, hvem de ville have med ind bag forhænget til at hjælpe dem med at sætte krydset det rigtige sted, da Danmark gik til kommunal- og regionsrådsvalg tirsdag den 21. november 2017. Medlemmerne i Dansk Blindesamfund oplevede det som en befrielse selv at kunne vælge, hvem de ville dele deres stemme med i boksen.

Indtil 2008 var der frit valg på ledsagerhylden, men så blev valgloven ændret og hjælp til stemmeafgivning blev lagt ud til to valgstyrere eller tilforordnede vælgere, hvoraf kun den ene måtte være udpeget af vælgeren selv. Dansk Blindesamfund har arbejdet politisk for at få regelændringen rullet tilbage, ikke mindst fordi rigtig mange af medlemmerne har følt sig yderst utrygge ved at skulle sige deres stemme højt – over for en fremmed eller måske en nabo – i stemmeboksen.

Særlige hjælpemidler på 5 valgsteder

For første gang var det også et lovkrav, at der blev stillet lup og filtpen til rådighed i stemmeboksen på alle valgsteder landet over. I fem kommuner var der samtidig et forsøg med ekstra hjælpemidler i form af LED-lys og forstørrelsesapparatet CCTV, så vælgere kunne forstørre og ændre kontrast på stemmesedlen via skærmen og på den måde selv afgive deres stemme.

For Inge Wallin betyder kørselsordningen, at hun nu har friheden til at besøge sit barnebarn og være en bedsteforælder som alle andre.

Individuel handicapkørsel – nu også til blinde og stærkt svagsynede

Det var en blindepolitisk sejr, der var til at tage at føle på, da satspuljepartierne medio november blev enige om at afsætte midler til en udvidelse af den eksisterende ordning om individuel handicapkørsel for svært bevægelses-hæmmede, så den fremover også kommer til at omfatte blinde og stærkt svagsynede. Ordningen indføres ved en lovændring, der forventes at træde i kraft den 1. juli 2018.

” *Vi glæder os sammen i dag, for det er virkelig en stor dag for os, men vi skal samtidig huske en tak til de politikere, der har kæmpet sammen med os. De har løftet en stor og væsentlig sag, der giver livskvalitet til en meget sårbar gruppe. Ordførerne og børne- og socialministeren har med denne aftale givet blinde og stærkt svagsynede en mulighed for at bevæge sig rundt i samfundet og tage aktiv del i hverdagslivet. Det er ikke kun godt for de blinde og stærkt svagsynede. Det er godt for hele samfundet”.*

Thorkild Olesen, landsformand i Dansk Blindesamfund.

Ledsagerordning til borgere, der er fyldt 67 år

Mange danskere får en øjensygdom sent i livet. Fx øjensygdommen AMD, der er den hyppigste årsag til svagsynethed og blindhed i Danmark og den vestlige verden. Det fører ofte til isolation i hjemmet og ensomhed. Og der er ikke meget hjælp at hente i de fleste kommuner rundt om i landet, hvis man har lyst til eksempelvis at få ledsagelse til at tage på indkøb. Her har man kun mulighed for at få en kommunal ledsager, hvis man er mellem 18 og 67 år og altså får tildelt ordningen, inden man fylder 67 år. Mange ældre nyblinde er derfor dybt afhængige af at have en pårørende eller bekendt, der kan ledsage til gøremål uden for hjemmet. Hovedparten af de borgere, der rammes af et synshandicap, bliver det først sent i livet. Derfor virker det

paradoksalt, at man kun kan få bevilget kommunal ledsagelse, hvis man søger om det, inden man fylder 67 år. Det har den konsekvens, at rigtig mange ældre nyblinde er dybt afhængige af at have en pårørende eller en bekendt, der kan ledsage til gøremål uden for hjemmet. Langt fra alle er så heldige, så det fører ofte til isolation i hjemmet og ensomhed. Kun ganske få kommuner har gjort brug af Servicelovens forsøgsparagraf og da Åse fra Hillerød ramte forsiderne i efteråret 2017 blev det absurde så åbenbart, at Folketingets Socialudvalg kaldte børne- og socialministeren i samråd.

Dansk Blindesamfund er af den overbevisning, at det vil koste betydeligt mindre end ministeriets beregninger forudsætter og derfor fortsætter vi da også ufortrødent kampen for at få udvidet ledsageordningen til også at gælde for blinde og stærkt svagsynede borgere over 67 år.

” Mit daglige liv er meget kedeligt og trivielt. Tiden bliver meget lang, fordi der er så lidt, jeg kan beskæftige mig med. Det er kedeligt og trist”

Aase Hansen.

Da hun fik brug for en blindeledsager, var det for sent - hun var for gammel

MEST SETE

Uddannelsesniveau dykker drastisk

Det går den helt forkerte vej for unge blinde og stærkt svagsynede, når det gælder uddannelse. I 2009 havde godt halvdelen en kompetencegivende uddannelse – men de nyeste tal viser, at det nu kun er knap fire ud af ti blinde eller stærkt svagsynede mellem 30 og 35 år, der har gennemført en uddannelse. Den faldende uddannelsesgrad var blot et af resultaterne i en undersøgelse fra VIVE fra november 2017, der kortlagde levevilkårene for voksne blinde og stærkt svagsynede i Danmark. Undersøgelsen tegnede billedet af en handicapgruppe, der stadig støder på mange barrierer i hverdagslivet. Mere end hver fjerde er således på et tidspunkt droppet ud af en uddannelse, langt de fleste, fordi deres handicap gjorde det for svært at fuldføre uddannelsen.

Mobbet ud af uddannelsessystemet

Hvad laver du her? Er du ikke gået forkert? Sådan lød beskeden til Line Quade, 29 år, gentagne gange, da hun forsøgte at gennemføre en uddannelse som ingeniør. Blind på det ene øje og med syv procents syn på det andet var der mange daglige gøremål, som Line klarede fint, men også mange udfordringer, hun ikke kunne håndtere.

”Socialt landede jeg mellem to kasser. Jeg var hverken blind eller kunne se og det havde mine omgivelser svært ved at håndtere. Samtidig anede underviserne ikke, hvordan de skulle tackle en som mig og derfor endte det i hvad, jeg vil kalde mobning, hvor jeg blev spurgt, hvorfor jeg overhovedet var der, eller blev bedt om at rydde op, selv om jeg ikke kunne se, hvor stolene skulle stå. Da jeg forklarede det problem, blev jeg kaldt en samfundsnasser, der misbrugte mit handicap”, forklarer Line.

Hun droppede ud. Startede ny uddannelse som fysioterapeut. Droppede ud efter seks måneder. Der var ingen nødvendig studiestøtte, der kunne side-tille Line med seende studerende og det blev for svært. I dag læser Line til socialrådgiver for som hun siger:

” Hvis jeg kan gøre en socialfaglig indsats for, at ingen skal udsættes for det samme som mig, så er det dét, jeg vil”.

Nyt syn på fremtiden

Dansk Blindesamfund færdiggjorde i efteråret 2017 det toårige projekt "Nyt syn på fremtiden". Målgruppen for projektet var blinde og stærkt svagsynede borgere i alderen 18 til 30 år på midlertidig offentlig forsørgelse og uden betydelig uddannelsesmæssig ballast. Målet var først og fremmest at hjælpe gruppen tættere på uddannelse eller beskæftigelse og samtidig afprøve et samarbejde, hvor synsfaglig ekspertise blev kombineret med muligheden for at spejle sig i andre gennem netværksdannelse og mødet med rollemodeller. Projektet viser, at en beskæftigelsesindsats ikke kan stå alene, hvis målsætningen er at skabe tilknytning til arbejdsmarkedet. Der skal meget mere og meget andet til. Ofte er det de afledte konsekvenser af selve synssituationen, der er den største udfordring i forhold til at gennemføre en uddannelse eller fastholde et job.

Anbefalinger fra rapporten:

- Børn og unge med alvorlige synshandicap må ikke overbeskyttes eller svageliggøres
- Tværfaglig indsats, så den unge lærer at håndtere udfordringen og bliver mere mobil og selvstændig
- Behov for rådgivning og realistiske forventninger til et fremtidigt job
- Flere synlige rollemodeller til inspiration

Nyt syn på fremtiden blev udviklet og gennemført i samarbejde med Institutet for Blinde og Svagsynede med støtte fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Stærk synsfaglig samling

Når blinde og stærkt svagsynede falder gennem uddannelsessystemet og lander på livslang offentlig forsørgelse, så er det konsekvensen af en årelang afspecialisering på synsområdet. Det er en socialpolitisk skandale, der dog kan vendes til en sand samfundssucces med den rette indsats, som er en samling af det synsfaglige område. Én stor og stærk faglig institution, hvor viden og evidens indsamles og koordineres på tværs af landet. I dag er den faglige viden om hvordan blinde og stærkt svagsynede bedst rehabiliteres og kommer i uddannelse og job, spredt tyndt ud over hele landet.

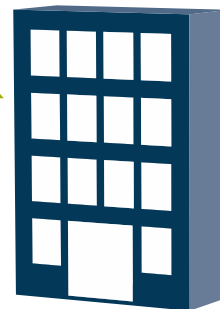
Der mangler specialviden og kompetent rådgivning ude i kommunerne. Det er ikke socialrådgiverne og andre frontmedarbejderes skyld, for de gør deres bedste. Det er en systemfejl. En konsekvens af den afspecialisering, der har fundet sted hen over årtier og senest i forbindelse med kommunalreformen i 2007, hvor man opløste de amtslige specialvidensinstitutioner på synsområdet og lod ansvaret ligge i de enkelte kommuner. 98 forskellige måder at håndtere et synshandicap på. 98 forskellige måder at rådgive på. 98 forskellige metoder at udvikle og uddanne på. Og ingen systematisk indsamling af erfaringer og evidens.

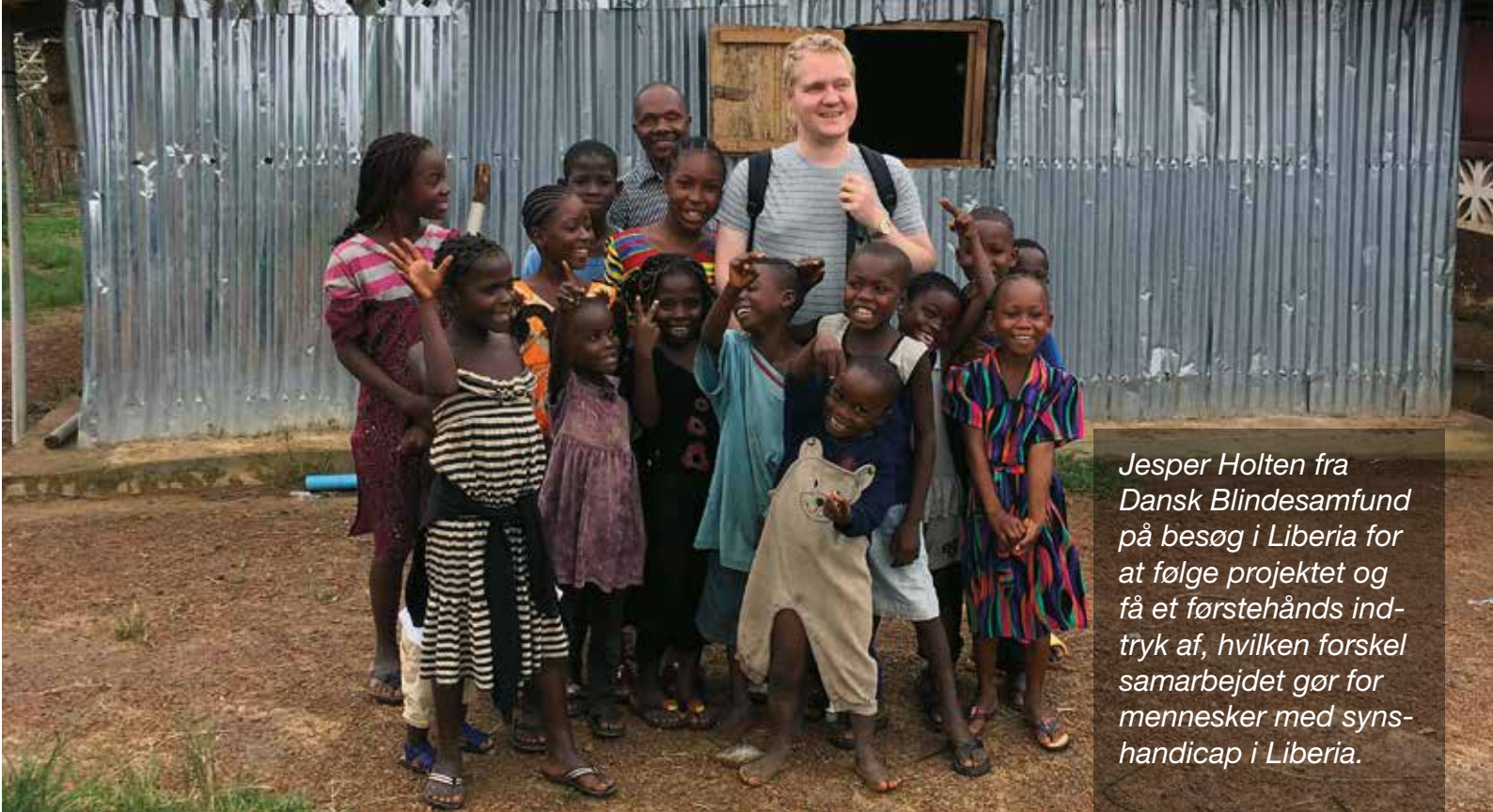
Dansk Blindesamfund arbejder for at skabe en stærk national institution, der gennem faglig styrke og kendskab til kernekompetencerne samler erfaring og evidens, så vi fremadrettet sætter ind med de rigtige metoder. Så kan fagpersoner lægge den rette strategi, der kan bære det enkelte menneske gennem uddannelse og videre ud på arbejdsmarkedet til gavn for både den enkelte og samfundsøkonomien.

Hvis blinde og stærkt svagsynede kommer på samme beskæftigelsesniveau som mennesker med andre handicaps, vil det være en stor samfundsøkonomisk gevinst. Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har beregnet, at staten vil opnå en

besparelse på cirka 120.000

kroner per person, der flyttes fra kontanthjælp til beskæftigelse, og samtidig kan staten se frem til en indtjening i indkomstskat på cirka 88.000 kroner om året.

Jesper Holten fra Dansk Blindesamfund på besøg i Liberia for at følge projektet og få et førstehånds indtryk af, hvilken forskel samarbejdet gør for mennesker med synshandicap i Liberia.

Internationale aktiviteter

Vores solidaritet rækker langt!

I starten af 2017 påbegyndte vi et 2½ årigt udviklingsprojekt i samarbejde med vores søsterorganisation og partner "CAB" i et af verdens fattigste lande – Liberia. Projektet er støttet af Handicappuljen, der administreres af Danske Handicaporganisationer, og formålet med samarbejdet er at styrke den liberiske blindeorganisation og dens arbejde også i lokalområderne. Et af de første synlige resultater er etableringen af et træningshus for blinde og svagsynede i lokalafdelingen i Grand Bassa.

Støtte får mikro-virksomheder til at blomstre i Ghana

I november 2017 rejste landsformand Thorkild Olesen til Ghana og besøgte vores søsterorganisation Ghana Blind Union (GBU), som Dansk Blindesamfund har et langt og traditionsrigt samarbejde med. Besøget faldt sammen med Dronning Margrethes besøg i Ghana tillige med en dansk erhvervsdelegations fremstød i landet. Gennem hele 2017 har samarbejdet med GBU haft fokus på beskæftigelse og resultaterne af indsatsen er fremragende. I alt 149 mennesker med synshandicap, 50 procent flere end forventet, har igennem projektet fået støtte til at etablere eller udvide egne forretninger på baggrund af en tildeling af opstartskapital, optagelse af særlige lavtforrentede lån og træning i simpel forretningsøkonomi og forskellige indkomstgivende aktiviteter, såsom sæbe- og juiceproduktion, handel med grønt og købmændsvarer, opdræt af kyllinger og så videre. Indsatsen har betydet, at 120 kvinder og 29 mænd i høj grad har gjort sig økonomisk uafhængige af deres omgivelser og endda i mange tilfælde bidrager til at skaffe en indkomst til deres familier. De tre involverede banker har rapporteret om en tilbagebetalingsrate tæt på 100 procent og tilbagemeldinger tyder på, at samarbejdet har bidraget til væsentlige ændringer i personalets opfattelse af blinde og svagsynedes evner og muligheder for at drive egen forretning.

”Vi var oprindeligt skeptiske, fordi vi tidligere har haft dårlige oplevelser, men vi er blevet meget forbløffede over de gode resultater og har virkelig nydt samarbejdet med GBU. Vi har opdaget, at mennesker med synshandicap kan optage og forvalte lån på linje med alle andre”.

Samuel Appiah Gyapong, credit manager i Odotobire bank.

Under sit besøg var Thorkild Olesen ude i landet og møde nogle af de nye forretningsdrivende og se deres små virksomheder, der er blomstret op på baggrund af projektet.

Godt at vide om Ghana-samarbejdet

Dansk Blindesamfund og Ghana Blind Union har været partnere i udviklingsprojekter i over 25 år

- Samarbejdet har resulteret i mange interessante projekter, hvor handicapbevægelsen generelt er styrket, adgangen til rehabilitering er forbedret ligesom børn og unge har fået hjælp i opvækst og til skolegang og ikke mindst har blinde kvinder, der er en udsat gruppe, fået hjælp og støtte gennem et dedikeret projekt.
- I dag foregår samarbejdet gennem et fælles projekt med tre andre handicaporganisationer, hvor fokus er på en stærk handicapbevægelse. I 2017 har Dansk Blindesamfund derudover arbejdet sammen med GBU om en beskæftigelsesindsats.
- Dansk Blindesamfund driver i samarbejde med Synoptik en øjenklinik i Ghanas hovedstad Accra.

Fakta om vores internationale engagement

- Vi har et tæt samarbejde med blindeorganisationer i hele verden og er aktive medlemmer af NSK (Nordisk SamarbejdsKomite), EBU (den europæiske blindeunion) og WBU (verdens blindeunion).
 - I løbet af 2017 var vi bl.a. værter for en fællesnordisk konference om kommunikation og en europæisk konference om punktskriftens status og udviklingsmuligheder.
 - Dansk Blindesamfund hensætter hvert år 1 % af de frit indsamlede midler til bistandsprojekter, der støtter blinde og svagsynede og deres organisationer i udviklingslande.
-

Det gjorde vi også i 2017

Undervisningsfilm med Sebastian Klein

I samarbejde med undervisningsforlaget Clio har Dansk Blindesamfund i 2017 produceret ni aktiviteter og videofilm til brug i undervisning af elever i grundskolen. I en af videoerne besøger TV-værten Sebastian Klein Øjenafdelingen på Aarhus Universitetshospital, hvor han sammen med professor Toke Bek dissekerer et griseøjne, for at finde ud af, hvordan vores øjne ser ud. Samarbejdet er med til at sætte fokus på det at have et synshandicap. Der er en almen interesse for at udbrede kendskabet til mennesker med et synshandicap og i den forbindelse tager Dansk Blindesamfund ud på skoler i hele Danmark og holder oplæg om, hvad det vil sige at have et synshandicap. Men nu er vi gået skridtet videre og bidrager til materiale, så klasserne selv kan arbejde aktivt med emnet. Udover dissektionen af øjet forklarer de pædagogiske videoer, hvordan et punktskriftalfabet fungerer, ligesom man kan opleve en skoledag som svagsynet eller møde en førerhund på arbejde.

50 år med sommerskolen

En uge om året skifter ca. 75 blinde og svagsynede børn fra hele landet den almindelige folkeskole ud med sommerskolen på Synscenter Refsnæs i Kalundborg, der sidste år kunne fejre 50 års jubilæum med netop denne aktivitet. Et af de vigtigste elementer på sommerskolen er at møde andre børn og unge med et synshandicap, fordi det enkelte barn til dagligt er den eneste i klassen eller i nabolaget med et synshandicap. Ugen får hen over årene en ganske særlig betydning for mennesker med synshandicap, som igennem deres barndom og ungdomsliv har mødt ligestillede på sommerskolen, hvor der er opstået ubrydelige venskaber på tværs af landet.

Jubilæet i 2017 blev markeret blandt andet ved sommerskolens start, hvor formanden for folketingets social-, indenrigs- og børneudvalg Troels Ravn samt regionsrådsformand Jens Stenbæk deltog i den officielle åbning. Aktiviteterne på Sommerskolen er støttet af bl.a. Foundation Jochum, Tryk-Fonden og Hoffmanns Mindelegat.

▲ *Der opstår livslange ubrydelige venskaber på sommerskolen.*

▲ *Ca. 75 børn og unge finder en uge om året sammen i et fællesskab, hvor de ikke er ene om at have et synshandicap.*

Sanser

16.30-17.30

Udfordringer og muligheder for svagsynede i kulturlivet

Brøndum

De fleste synshandicappede er i dag reelt afskåret fra en stor del af kulturtilbuddene i aviser og på TV. Der findes dog spændende teknologiske muligheder, som kan gøre mediernes indhold langt mere tilgængelige. Vi vil have en samtale om udfordringer og muligheder for svagsynede.

Moderator **Ove Gibskov**, journalist

I panelet **Mette Davidsen-Nielsen**, kulturredaktør Politiken · **Thorkild Olesen**, formand Dansk Blindesamfund · **Heidi Sivebæk**, tilgængelighedsredaktør DR · **Dorthe Washuus**, journalist Kristeligt Dagblad

Arrangør · Dansk Blindesamfund

Kulturmøde på mors

Temaet for Kulturmødet 2017 på Mors var "at lukke op – for og til andre, for og til verden, for sindet, tanken, hjertet, kroppen og munden". Det var et tema, som vi fra Dansk Blindesamfund kunne føle os hjemme i. Her havde vi noget at bidrage med, og noget vi gerne ville have fra vores omverden.

Vi havde arrangeret en panelsamtale om "udfordringer og muligheder for blinde og svagsynede i relation til mediernes kulturtilbud", et højaktuelt emne i debatten forud for medieforliget, som skal indgå i 2018, og hvor Dansk Blindesamfund jo arbejder for, at alle medier, der får statsstøtte, skal være forpligtet til tilgængelighed for blinde og svagsynede. Thorkild Olesen var i panelet, sammen med tilgængelighedsredaktør Heidi Sivebæk fra DR og journalister fra to aviser.

Dansk Blindesamfund arrangerede også en kirkekoncert med jazzklange leveret af Vibe N' Bass Duo, der har medlem Lars Svaneborg på vibrafon og Jørgen Lorentzen på bas.

DR PigeKoret i mørke

DR PigeKoret har de seneste år haft stor succes med mørkekonserter arrangeret i samarbejde med Dansk Blindesamfund. Programmet hemmeligholdes og alt lys i koncertsalen slukkes, så det er bare at læne sig tilbage i det trygge, bløde sæde, og give sig hen til fortællingen, musikken og stemmerne. I år var temaet for koncerten "at vende hjem" og musikken centrerede sig om følelsen af at høre til.

Medlem af forretningsudvalget i Dansk Blindesamfund Ask Løvsbjerg Abildgaard mødtes med stand-upperne Omar Marzouk, Brian Mørk og Torben Chris.

Stand-up i mørke

For første gang lagde Comedy Zoo i 2017 scene til et stand-up show i mørke med komikerne Omar Marzouk, Brian Mørk og Torben Chris arrangeret i samarbejde med Dansk Blindesamfund. Komikerne har længe haft lyst til at prøve at optræde i mørke med de benspænd det giver, ikke at kunne se sit publikum og oplevelsen skuffede hverken publikum eller komikerne, der gerne vil gentage succesen og lave flere shows i mørke.

” Jeg har baseret en hel karriere på at være anderledes. Ja, jeg er perker. Men I kan ikke se det”.

Sådan indledte Omar Marzouk sit show på den mørkelagte scene hvorfra han henvendte sig til det publikum, han ikke kunne se, og spurgte ind til hvordan, det er at være blind. ”Hvordan kender I forskel på herre- og dame-toiletet? Fra salen lød svaret: Vi snuser os frem. Den greb Omar Marzouk og returnerede: Ja, kvinder er nogle svin. De pisser over det det hele”!

Mange debatter fik et synsfagligt og politisk indspil på Folkemødet i Allinge i juni.

Mere end 100 boliger til mennesker med synshandicap kommer til at ligge her om et par år, hvor første spadestik blev taget i marts 2017.

Folkemøde 2017

Dansk Blindesamfund var naturligvis også til stede på Folkemødet i Allinge, hvor vi deltog i mange interessante debatter om blandt andet rummelighed, tilgængelig og sociale forhold. Vi var også selv værter for et arrangement, hvor vi udfordrede Dansk Arbejdsgiverforening, Tænketanken Cepos og det Centrale Handicapråd på hvorfor, så få blinde og stærkt svagsynede borgere er i arbejde. Det kom der ikke bare en spændende debat ud af, men også mange konkrete forslag til, hvordan vi i fællesskab kan ændre den negative spiral.

Første spadestik til Følager

Den 1. marts 2017 tog landsformand Thorkild Olesen første spadestik til det ny plejecenter, Følager, ved Ny Ellebjerg Station i Valby. Sammen med Københavns sundhedsborgmester Ninna Thomsen og direktør for boligselskabet AKB, Bjørn Petersen, markerede Thorkild Olesen starten på det ambitiøse byggeri, der skal rumme 93 plejeboliger og 26 ældreboliger, særligt indrettet for mennesker med synshandicap.

Godt i gang med 2018

Vi fortsætter vores mange aktiviteter i 2018, hvor vores konsulentordning runder 50 år. Det kan du læse mere om i næste års beretning. I 2018 har vi også budt svagsynede velkommen i Dansk Blindesamfund og vi har øget frekvensen af Øjeblikket. Der er med andre ord fuld damp på alle kedler ikke mindst den politiske, hvor vi stadig har flere kampe at kæmpe. Der er altså masser at glæde sig til, når vi er tilbage næste år.

ÅRSBERETNING 2017 © DANSK BLINDESAMFUND 2018

REDAKTION: Christina Hammer, Mariann Lillemose, Rasmus Grue Christensen & Thorkild Olesen. **FOTO:** Anders Clausen, Anne Marie Tiedemann, Christian Grønne, Henrik Frydkjær, Sif Meincke, Susanne Koch Andersen og Tina Adele Hoff. **DESIGN:** Hjelman.dk
TRYK: Heidemann grafisk

Hvis du vil vide mere om Dansk Blindesamfunds arbejde, kan du besøge vores hjemmeside www.blind.dk eller følge vores arbejde på [Facebook.com/Dansk-Blindesamfund](https://www.facebook.com/Dansk-Blindesamfund) og på [Twitter.com/dkblind](https://twitter.com/dkblind)

Dansk
Blindesamfund

Landsforening af blinde og svagsynede i Danmark

